

Coloscopie

Vorbereiding met Plenvu®

INHOUD

1	Wat is een coloscopie?	4
2	Darmvoorbereiding thuis	5
3	Hoe verloopt een coloscopie?	11
	3.1 Voorbereiding op het onderzoek	11
	3.2 De coloscopie	13
	3.3 Na het onderzoek	14
4	Mogelijke klachten en risico's	16
5	Alternatief voor een coloscopie onder narcose	17
	Contactgegevens	19

Beste patiënt

Binnenkort word je in ons ziekenhuis verwacht voor een coloscopie. De coloscopie is het meest nauwkeurige onderzoek van de dikke darm. Het is een zeer veilig onderzoek, dat meestal probleemloos verloopt. Omdat de pijndrempel van persoon tot persoon sterk kan verschillen, wordt het onderzoek onder verdoving uitgevoerd.

We leggen je in deze brochure uit wat het onderzoek inhoudt. Heb je toch nog vragen? Neem dan contact op met je arts of het secretariaat van het digestief centrum. Zij helpen je graag verder.

Team digestief centrum

1 Wat is een coloscopie?

Coloscopie betekent letterlijk 'kijken in de dikke darm'. Hiervoor gebruikt de arts een coloscoop. Dit kijkinstrument bestaat uit een lange, buigzame slang met vooraan een kleine camera. Op deze manier kan je arts de binnenzijde van de darm goed bekijken. Door middel van een coloscopie kunnen ontstekingen, divertikels (= uitstulpingen van de darm), poliepen, kwaadaardige gezwellen en tal van andere ziekten vastgesteld worden. Het is belangrijk de coloscopie uit te laten voeren als je arts dit aanraadt. Dit kan een laattijdige of verkeerde diagnose of een niet optimale therapiekeuze voorkomen.

Het is belangrijk dat je ons **vóór de procedure** verwittigt als je:

- zwanger bent.
- lijdt aan een aandoening die de bloedstolling kan verstoren. De meest voorkomende aandoeningen die de bloedstolling belemmeren zijn nierziekten, leverziekten, hemofilie en andere aangeboren tekorten van stollingsfactoren.
- bloedverdunners neemt (Marevan[®], Sintrom[®], Ticlid[®], Pradaxa[®], Marcoumar[®], Plavix[®], Xarelto[®], Eliquis[®], Aspirine[®] ...). In dat geval volg je deze richtlijnen:
.....
.....
- medicatie voor diabetes neemt. De toediening van je medicatie kan afwijken de avond voor en de ochtend van het onderzoek:
.....
.....
- een kunstklep of prothese hebt.
- epilepsie, chronische hart-, long- en nieraandoeningen hebt.
- allergisch bent voor contrastvloeistof, latex of antibiotica.

Als je gelnagels hebt, verwijder deze op je wijsvinger. Dit is belangrijk voor het meten van het zuurstofgehalte in je bloed tijdens het onderzoek.

2 Darmvoorbereiding thuis

Aan de coloscopie gaat een voorbereiding vooraf die heel belangrijk is. De dikke darm moet volledig proper zijn. Zo kan de arts de wand van de darmen goed zien en is het onderzoek betrouwbaar bij het opsporen van mogelijke letsels. Als je darmen niet proper zijn, kan het onderzoek moeizamer verlopen en onnodige risico's met zich meebrengen. **Lees volgende richtlijnen daarom zeer goed na.**

BELANGRIJK OM WETEN

- Plan geen activiteiten buitenshuis meer zodra je de darmvoorbereiding start. Door het drinken van Plenvu[®] zal je veel naar het groot toilet moeten gaan. Zorg ervoor dat je steeds in de buurt bent van een toilet. **De ontlasting moet helder zijn. Indien dit niet zo is, neem dan contact op met het secretariaat van je arts.**
- Heb je last van braakneigingen, onderbreek dan de voorbereiding een half uur lang en gebruik eventueel Domperidon[®].
- **Eet of drink na darmvoorbereiding 2 niets meer.** Dit wil zeggen dat je twee uur voor je je aanmeldt in het ziekenhuis niets meer eet of drinkt.
- De anus kan geïrriteerd zijn omdat je dikwijls naar het toilet moet gaan. Vraag eventueel een zalf aan de apotheker om dit te verzachten.

✔ DIT MAG JE ETEN EN/OF DRINKEN

- » **Dranken:** (gearomatiseerd) water, koffie, thee, fruitsap (zonder pulp), melk, chocomelk, karnemelk, yoghurtdrink (zonder granen en stukjes fruit), sojadrink
→ **DRINK VEEL (2 LITER PER DAG) HELDERE VLOEISTOF**
- » **Soep:** heldere bouillon
- » **Brood en beschuit:** (geroosterd) wit brood, witte sandwich, witte beschuit
- » **Deegwaren:** witte deegwaren, witte rijst
- » **Kaas:** alle soorten zonder noten of stukjes fruit
- » **Vlees en vis:** alle soorten
- » **Smeer- of bereidingsvetten en sauzen:** minarine, margarine, boter, olie, mayonaise, béarnaise, ketchup
- » **Andere:** eieren, kruiden en specerijen, confituur zonder pitjes, gelei, honing, siroop, speculaas (niet volkoren), koek of gebak zonder fruit/noten/zaden/granen

✘ DIT EET OF DRINK JE BETER NIET

- » **Dranken:** soep, groentesappen en smoothies
- » **Brood en beschuit:** bruin brood, brood waarin pitten/noten/zaden/gedroogd fruit verwerkt zitten
- » **Ontbijtgranen:** >1g vezels/100g
- » **Deegwaren:** volkoren deegwaren, volkoren rijst
- » **Aardappelen**
- » **Groenten en fruit:** alle soorten, je eet beter geen groenten of fruit
- » **Kaas:** notenkaas, brandnetelkaas ...
- » **Vleesvervangers** op basis van noten of peulvruchten, groenteburgers

JOUW AFSPRAAK EN VOORBEREIDINGSSHEMA

Je mag je aanmelden voor je coloscopie op / / om uur

in AZ Maria Middelaes AZ Sint-Vincentius Deinze (via spoedingang)

De coloscopie wordt uitgevoerd door dr.

Opgelet: Het hierboven opgegeven tijdstip is **je definitieve afspraak**.

Je ontvangt hierover **geen bevestiging via email**.

Koop tijdig 1 doos Plenvu® in je apotheek. Je hebt hiervoor geen voorschrift nodig!

De dag **vóór** het onderzoek

→ voor jou / /

's Avonds eet je een **laatste lichte maaltijd** (bv. yoghurt, beschuit, pudding, wit brood met smeerkaas, eitje ...). Hierna eet je niets meer tot na het onderzoek.

vóór 17 uur

vóór 22 uur

Drink veel **heldere vloeistof**:

✔ water, appelsap, sportdranken, heldere bouillon, koffie (zonder melk), cola ...

✘ troebele dranken met pitjes of pulp

Om 22 uur kan je **belangrijke geneesmiddelen** die je 's avonds neemt, innemen.

Op / / neem je de door je arts toegestane ochtendmedicatie in **vóór** uur.

DARMVOORBEREIDING 1 → je start op / / om uur
je drinkt de vloeistoffen uit voor uur

Dosis 1 los je op in een halve liter fris water (zie schema).

Drink vervolgens nog 1 liter heldere vloeistof. Zorg dat dit alles binnen 1,5 uur opgedronken is. Je mag uiteraard niets meer eten. Je mag wel nog extra heldere vloeistoffen drinken.

DARMVOORBEREIDING 2 → je start op / / om uur
je drinkt de vloeistoffen uit voor uur

DARMVOORBEREIDING 2

Bij **dosis 2** los je zakje A + zakje B op in een halve liter fris water (zie schema).

Drink vervolgens nog 1 liter heldere vloeistoffen. Zorg dat dit alles binnen 1,5 uur is opgedronken.

BELANGRIJK: bij darmvoorbereiding 2 mag je heldere vloeistoffen drinken zoals beschreven op p.8, uitgezonderd bruisende dranken!

Na darmvoorbereiding 2 mag je niets meer eten of drinken!

3 Hoe verloopt een coloscopie?

3.1 Voorbereiding op het onderzoek

→ JE COLOSCOPIE GAAT DOOR IN AZ MARIA MIDDELARES

- Meld je op het afgesproken uur aan (zie p.8) via een van de e-kiosken in het atrium met je identiteitskaart. Je hoeft niet vroeger te komen.
- Na je inschrijving word je doorgestuurd naar de onthaallounge. Hier kan je wat tv kijken terwijl je wacht.. Je wordt volgens het tijdstip van je onderzoek gevraagd om je om te kleden in een kleedhokje. Trek daar een operatiehemdje, badjas en antislipkousen aan. Dit ligt klaar in het kleedhokje. Ook je sliep, bril (geen lenzen!), kunstgebit en hoorapparaat mag je aanhouden tot aan het onderzoek. Je kleren gaan in een afgesloten zak in een kastje.
- Hierna wacht je in je kleedhokje tot je aan de beurt bent voor het onderzoek.
- De verpleegkundige brengt je naar de voorbereidingsruimte. Je neemt plaats op een onderzoekstafel. Je bril, kunstgebit en hoorapparaat gaan in een apart zakje. Ook je onderbroek gaat nu pas uit, die wordt in een zakje gestopt met je naam op. Je krijgt klevers op de borst om je hartritme te volgen, een meter aan je wijsvinger om het zuurstofgehalte in je bloed te meten en er wordt een infuus geplaatst om je zo te verdoven. Daarna word je de onderzoeksruimte binnengereeden waar je de anesthesist en je arts nog even ziet voor het onderzoek.

→ JE COLOSCOPIE GAAT DOOR IN AZ SINT-VINCENTIUS DEINZE

- De dag voor het onderzoek zal een medewerker je telefonisch contacteren. Tijdens dit gesprek worden de belangrijkste zaken van het onderzoek nogmaals besproken en heb je de mogelijkheid om vragen te stellen.
- Meld je op het afgesproken uur aan (zie p.8) via de spoedingang (Meulenstraat). Je hoeft niet vroeger te komen. Ga naar de opnamebalie (links) en meld je aan met je identiteitskaart.
- Na de inschrijving word je doorgestuurd naar de wachtzaal van het internistisch dagziekenhuis (route 77). Je krijgt een kamer waar je je kan omkleden. Doe je kleren - ook je slip - uit en trek het operatiehemdje aan dat klaar ligt. Je bril, kunstgebit en hoorapparaat mag je aanhouden tot aan het onderzoek. Hierna wordt een infuus geplaatst en wacht je tot je aan de beurt bent voor het onderzoek.

- Een medewerker brengt je naar het endoscopie-lokaal waar je voorbereid wordt op het onderzoek. Je neemt plaats op een onderzoekstafel. Je bril, kunstgebit en hoorapparaat gaan in een apart zakje. Je krijgt een meter aan je wijsvinger om het zuurstofgehalte in je bloed te meten. De anesthesist en je arts zal je voor het onderzoek nog even zien.

WAT BRENG JE MEE NAAR HET ZIEKENHUIS?

- Je identiteitskaart.
 - De documenten van je hospitalisatieverzekering.
 - De geïnformeerde toestemming voor anesthesie en opvolging door de dienst anesthesie na de ingreep.
 - Een lijst met je thuismedicatie.
 - Comfortabele kledij.
 - Eventueel een beetje lectuur.
- » Laat waardevolle zaken zoals geld en juwelen thuis.
- » Doe geen lenzen in, gebruik enkel je bril.
- » Verwijder make-up, nagellak en piercings thuis al.

3.2 De coloscopie

- Het onderzoek duurt ongeveer een half uur en gebeurt onder algemene verdoving. Je voelt dus niets van het onderzoek. De arts zal de coloscoop voorzichtig via de anus binnenschuiven. Aan dit instrument is een heel kleine camera bevestigd, waarmee de arts de binnenzijde van je darmen kan bekijken op een beeldscherm. Soms wordt er ook een stukje weefsel uit de darm verwijderd (= biopsie) voor microscopisch onderzoek. Poliepen worden met een speciale lus verwijderd. Ook hiervan zal je niets voelen.
- Elke coloscoop wordt voor én na elk onderzoek grondig gereinigd en ontsmet in een automatische wasmachine. Deze machine controleert nauwgezet de hele reiniging. Voor het nemen van stukjes weefsel, het inspuiten van geneesmiddelen en het wegnemen van poliepen wordt wegwerpmateriaal gebruikt.

3.3 Na het onderzoek

→ JE COLOSCOPIE GAAT DOOR IN AZ MARIA MIDDELARES

Na het onderzoek word je ofwel naar de ontwaakzaal ofwel naar de ontwaakruimte van het versneld traject gebracht. Je behandelend arts zal je vooraf een van beide opties voorstellen. In onderling overleg wordt voor jou dan een kamer of box gereserveerd.

» VIA DE ONTWAAKZAAL

Eens je goed wakker bent, word je door een medewerker naar je kamer gebracht. Daar kan je verder uitrusten. Op de kamer krijg je een drankje en een versnapering. Je kan je er terug aankleden en verdere informatie afwachten in verband met de resultaten van het onderzoek en je ontslag. Het ontslaguur zal je bij benadering meegedeeld worden als je terug op de kamer bent zodat je je begeleider kan verwittigen.

» VIA DE ONTWAAKRUIMTE VERSNELD TRAJECT

Je kan in alle privacy ontwaken in 'jouw box'. De verpleegkundige zal je parameters opvolgen en je een ijsje geven wanneer je wakker wordt. Binnen het uur kan je je in de box ook terug aankleden. Na goedkeuring van de toezichthoudend verpleegkundige ga je naar de ontslaglounge voor een drankje en een versnapering. Als er tijdens het onderzoek geen bijzonderheden werden gezien, kan je zonder nabespreking naar huis gaan. De verpleegkundige zorgt voor de nodige ontslagpapieren. In de ontslaglounge kan je indien nodig wachten op je begeleider.

→ JE COLOSCOPIE GAAT DOOR IN AZ SINT-VINCENTIUS DEINZE

Na het onderzoek word je naar je kamer gebracht om uit te rusten. Een tijdje na het onderzoek brengt een verpleegkundige je drinken en een lichte maaltijd. Zodra mogelijk kan je je terug aankleden en verdere informatie afwachten in verband met de resultaten van het onderzoek en je ontslag. Het ontslaguur zal je bij benadering meegedeeld worden zodat je je begeleider kan verwittigen. De dag na het onderzoek zal een medewerker je telefonisch contacteren. We evalueren hoe je het onderzoek en de periode na het onderzoek ervaren hebt.

» Het onderzoek van het weefsel dat mogelijk werd weggenomen, duurt enkele dagen. De arts zal je hierover contacteren indien dit aangewezen is. Je huisarts ontvangt hier ook een verslag van.

» Het onderzoek gebeurt onder lichte algemene verdoving. Dat betekent dat je **dezelfde dag niet meer met de auto** mag rijden. **Zorg er dus voor dat iemand je kan ophalen** als je naar huis mag.

» Plan de eerste 24 uur na het onderzoek geen belangrijke activiteiten. Je concentratie- en beoordelingsvermogen zijn mogelijk minder goed.

4 Mogelijke klachten en risico's

Wij zijn een ervaren, goed opgeleid team, uitgerust met een modern endoscopielokaal voorzien van alle noodzakelijke apparatuur. De verdoving gebeurt door een anesthesist. Er kunnen verwikkelingen ontstaan na het onderzoek, maar dit gebeurt zelden.

- Milde maar voorbijgaande klachten zoals prikkelingen ter hoogte van de keel, sufheid of duizeligheid, misselijkheid, buikkrampen, opzetting van de buik en winderigheid kunnen optreden maar zijn meestal verdwenen voor je naar huis gaat.
- Soms is de huid rondom de insteekplaats van het infuus pijnlijk gezwollen. Meld dit aan de verpleegkundige, die zal een lotion op de plek van irritatie aanbrengen.
- Patiënten waarbij een stukje weefsel is weggenomen, kunnen een beetje anaal bloedverlies hebben.
- In zeldzame gevallen treedt een bloeding op na het verwijderen van een poliep. Deze bloeding kan veelal gestelpt worden tijdens een endoscopie.

- Er bestaat een zeer kleine kans dat er een perforatie (= gaatje) van de darm optreedt tijdens het onderzoek of bij het wegnemen van een poliep. In dit geval zal eerst geprobeerd worden het gaatje met speciale nietjes te dichten, eventueel gevolgd door een operatie.
- Nog meer uitzonderlijk zijn complicaties die optreden door de verdoving, zoals een longontsteking of allergische reacties.

Er bestaat een kleine kans dat je na het onderzoek moet overnachten in het ziekenhuis. Als dit nodig zou zijn, zal dit door de verpleegkundigen van het dagziekenhuis geregeld worden.

Neem zo snel mogelijk contact op met je behandelend arts bij erge buikpijn, koorts (meer dan 38°C), veel bloedverlies (rode of zwarte stoelgang) of bij andere verontrustende klachten.

5 Alternatief voor een coloscopie onder narcose

Je arts stelt een coloscopie onder narcose voor als hij denkt dat deze techniek in de gegeven omstandigheden het meest aangewezen onderzoek is van de dikke darm. Een mogelijk alternatief voor dit onderzoek is een **virtuele coloscopie**.

Een virtuele coloscopie gebeurt op de dienst radiologie: met behulp van de CT-scanner wordt de dikke darm, na darmvoorbereiding, in beeld gebracht. Tijdens een virtuele coloscopie wordt gebruik gemaakt van röntgenstraling. Dit onderzoek heeft als nadeel dat er geen bipten of poliepen kunnen weggenomen worden tijdens het onderzoek. Als er poliepen worden opgemerkt, moeten deze verwijderd worden tijdens een coloscopie onder narcose. Dit kan niet aansluitend op de virtuele coloscopie.

Deze brochure is gedrukt op maxioffset.
Papier afkomstig uit bossen die duurzaam
worden beheerd.

VOLG ONS OOK OP:

[mariamiddelares.be](https://www.mariamiddelares.be)

Buitenring Sint-Denijs 30, 9000 Gent | 09 246 46 46 | info@mijnziekenhuis.be

Schutterijstraat 34, 9800 Deinze | 09 387 71 11 | info.deinze@mijnziekenhuis.be

AZ Maria Middelaes en AZ Sint-Vincentius Deinze hebben deze informatiebrochure met de grootste zorg opgemaakt.
Deze brochure is indicatief en vervangt de raadpleging bij je arts niet. Mocht deze brochure vergissingen of onvolledigheden
bevatten, dan zijn AZ Maria Middelaes, AZ Sint-Vincentius Deinze, hun medewerkers en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

SAP 19875 - juli 2024